

פרשת מקץ

הנה שבע שנים באות שבע גדול... (מא, כט)

אמרו רבותינו (ע"ז דף ג.) אמר רבי יהושע בן לוי מאי דכתיב "אשר אנכי מצוך היום" - היום לעשותם (בעוה"ז), ולא למחר לעשותם (ולא בעוה"ב). היום לעשותם - ולא היום ליטול שכר. גם בזה"ק נאמר על הפסוק (קהלת ט, י) "כי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה בשאול אשר אתה הולך שמה" (בעולם הבא), שאדם יש לו למהר לעשות מצוות ומעשים טובים והרבה תורה, בעודנו חי, כי כאן בעולם הזה יש "הזדמנות" ואפשרות, אבל שמה אי אפשר לעשות כלום. כמו ביום השבת, אי אפשר לבשל ולטרוח, אלא "מכינים" הכל לפני ב' א השבת, ומי שטרח בערב שבת - יאכל בשבת, ומי שלא טרח בערב שבת - מה יאכל בשבת.

ויש סיפור על הגר"א מוילנא שסמוך לפטירתו אחז בציציותיו ובכה, שאלוהו תלמידיו: "רבנו, למה תבכה". ענה ואמר: "הנה בעולם הזה אפשר בשתי זוזים לקנות מצות ציצית, ואילו בעולם הבא, כל הון לא יועיל להשיגם, ואיך לא אבכה, שכבר לא אוכל יותר לקיימם". וא"כ אנחנו כאן מפקידים ב"בנק" העליון לימים יבואו. ואשר על כן בעוד אנו בחיים, יכול נוכל לקנות חיים, בדברים קלים אשר לידינו בא, אשר בהן נירש עולם הבא. וזאת ע"י לימוד חמשה חומשי תורה, וגם ע"י מצוות ה' ברה. וע"י כל אלו נעשה "תיקונים", ונזכה לנפש רוח ונשמה עליונים.

ומעשה במונבז המלך שבזבז אוצרותיו ואוצרות אבותיו בשנים שהיה בצורת ופרנס את העניים. אמרו לו אחיו ובית אביו, אבותיך גנזו והוסיפו אוצרות על אבותם, ואתה מבזבזם?! אמר להם: "אבותי" גנזו למטה, ואני גנזתי למעלה"... (ב"ב דף יא.). ע"ש. והנה ימי שנתינו בהם שבעים שנה, וכן ברא ה' ימי השבוע שבעה, שבעת הימים רומזים לשבעים שנות אדם. (וזהו "עולם שנה נפש". "עולם" - שבעת הימים, "שנה" - שבעים שנה, "נפש" - אדם בחייתו כאן. עיין ספר יצירה).

וזהו יש לרמוז בכתוב: הנה שבע שנים באות שבע גדול - הן הן שבעים שנה של עוה"ז שיש בהן מצוות ומעשים טובים בשפע. ואח"כ וקמו שבע שני רעב - כלומר בלי אוכל רוחני בלי תורה ומצוות. ונשכח כל השבע - שאין נוהגות המצוות שמה כלל. ועל השנות החלום אל פרעה פעמיים - כלומר מה שחוזר האדם "פעם שנייה" לעוה"ז. כי "נכון" הדבר מעם האלקים - כי טוב ונכון לבא, יען כי טרם בואו, הנשמה מתביישת בריקנותה, וכמו שאמר המגיד למרן הבית יוסף. וממהר האלקים לעשותו - ממהר לשלוח כל נשמה למרק כל הנשמות שבגוף העליון. ועתה ירא פרעה איש נבון וחכם - פירוש להתחיל למלאות מצוות וחכמת התורה. וְחַ מֶשֶׁ - ללמוד חמשה חומשי תורה. ויקבצו את אוכל - פירוש לקבץ "תיקונים". ויצברו "בר" - כתב התרגום "עיבורא" פירוש עיבור נשמות. אוכל בערים ושמרו - הכל לשלוח ולגנוז ולשמור בשמים, לעולם הבא שלו. ה' יזכנו לנצל הזמן ולמלאות "כל שעה בתורה" כמה שיותר. וריבוי "מעשים טובים" אמן.

מקור: רבי אלעזר זאב רז שליט